

QORTI CIVILI

PRIM' AWLA

ONOR. MHALLEF

JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D. LL.M. (IMLI)

Seduta ta' nhar it-Tnejn 19 ta' Gunju 2017

Kawza Numru: 19

Rikors Numru: 669/2009/JPG

**Benny Casha (ID. 346270M) u Pierre Bonello
(ID. 379858M) fil-kwalita' taghhom ta' diretturi,
ghan-nom u in rapprezentanza tas-socjeta' Bronk
Productions Limited (C-28473)**

VS

Fabian Scerri De Carlo (ID. 428769M)

Il-Qorti;

Rat ir-Rikors Guramentat ta' Benny Casha (ID. 346270M) ghan-nom u in rapprezentanza tas-socjeta' Bronk Productions Ltd, datata 10 ta' Lulju 2009, a fol 1 et seq, li jaqra hekk;

- 1. Illi s-socjeta' attrici ilha mid-data tal-inkorporazzjoni taghha topera fil-kamp ta' xoghlijiet letterarji, teatrali u awdjovizivi;*

2. *Illi b'hila u invenzjoni, kif ukoll b'hafna sagrificejji finanzjarji u promozzjoni reklamattiva da parti taghha, is-socjeta' attrici akkwizizzjiet reputazzjoni u avvjament in konnessjoni man-negozju taghha;*
3. *Illi fost il-markji popolari tas-socjeta' attrici jezisti dak tal-'Avukat Gawdenz Bilocca' illi huwa karattru fittizju principali f'numru ta' xoghlijiet letterarji, teatrali u awdjovizivi li jgibu l-istess isem;*
4. *Illi s-socjeta' attrici tiddetjeni d-drittijiet tal-awtur fuq l-istess xoghlijiet relatati mal-karattru fittizju tal-'Avukat Gawdenz Bilocca' ai termini tal-Kap. 415 tal-Ligijiet ta' Malta, u dan kif ser jigi ppruvat fil-mori tal-kawza;*
5. *Illi stante l-fatt illi s-socjeta' attrici tiddetjeni d-drittijiet tal-awtur fuq il-markju 'Avukat Gawdenz Bilocca', hija ma rregistratx il-markju ai termini l-Att dwar it-Trademarks, u dan ghaliex hija ghandha dritt precedenti fuq dan il-markju ai termini tal-Kap.416 tal-Ligijiet ta' Malta;*
6. *Illi, oltre dan, il-markju bl-isem 'Avukat Gawdenz Bilocca' huwa protett ai termini tal-Artikolu 7(1)(b) tal-Kap. 416 tal-Ligijiet ta' Malta u tal-Artikolu 6 bis tal-Konvenzjoni ta' Parigi ghall-Protezzjoni tal-Propjeta' Industrijali bhala trademark famuz, liema riproduzzjoni, imitazzjoni tal-trademark kapaci tqajjem konfuzjoni fil-konsumaturi li illum jassocjaw il-karattru fittizju tal-'Avukat Gawdenz Bilocca' ma' xoghlijiet letterarji, teatrali u awdjovizivi prodotti mis-socjeta' attrici;*
7. *Illi l-konvenut in malafede irregistra t-trademark 'Avukat Gawdenz Bilocca' f'ismu, minghajr il-kunsens u/jew l-awtorizzazzjoni tas-socjeta' attrici, liema trademark inhargilha certifikat ta' registrazzjoni mill-Kontrollur tal-Propjeta' Industrijali, f'isem il-konvenut, datat 10 ta' Ottubru 2007, bil-pubblikazzjoni issir fil-Gazzetta tal-Gvern tas-27 ta' Frar 2009, liema trademark iggib in-numru 47000;*
8. *Illi kontestwalment ma' dan ir-rikors guramentat gie pprezentat rikors guramentat iehor fl-ismijiet Benny Casha et. noe. vs Fedele sive Frederick Camilleri u Fabian Scerri de Carlo, bin-numru ___/___ ___, quddiem din l-Onor. Qorti, diversament preseduta, liema kawza ghandha effettivament*

tiddeciedi min mill-partijiet igawdi d-drittijiet tal-awtur esklussivi fuq il-karattru fittizju tal- 'Avukat Gawdenz Bilocca';

9. *Illi s-socjeta' attrici ghandha interess illi tistitwixxi dawn il-proceduri stante li tali trademark ma ghandux ikun registrat f'isem il-konvenut minhabba l-fatt illi hija d-detentrici ta' dritt precedenti, bhala detentrici tad-drittijiet tal-awtur, fuq l-istess karattru fittizju tal- 'Avukat Gawdenz Bilocca', u qatt ma tat il-kunsens taghha ghar-registrazzjoni lill-istess konvenut, u dan ai termini tal-Artikli 6(4) (a) u (b) u 6(5) tal-Kap. 416 tal-Ligijiet ta' Malta;*
10. *Illi l-konvenut ma jistax jaghmel uzu ta' ebda isem, marka jew sinjal distintiv li jista' jgib tahwid ma' isem, marka jew sinjal distintiv iehor uzat skond il-ligi minn haddiehor, ukoll jekk dan l-isem marka jew sinjal distintiv ta' haddiehor ma jkunx registrat skond l-Att dwar it-Trademarks;*
11. *Illi s-socjeta' attrici ipprotestat formalment mal-Kontrollur tal-Propjeta' Industrijali ghar-registrazzjoni tat-trademark 'Avukat Gawdenz Bilocca' f'isem il-konvenut, permezz ta' ittra mibghuta lill-istess Kontrollur tal-Propjeta' Industrijali datata 13 ta' Marzu 2009;*
12. *Illi dan kollu jfisser li t-trademark 'Avukat Gawdenz Bilocca' gie registrat bi ksur tal-Artiklu 43 (2) tal-Att dwar it-Trademarks, Kap. 416 tal-Ligijiet ta' Malta, b'referenza partikolari ghall-Artikli 6(4) (a) u (b), 6(5) u 7(1)(b) tal-istess att, u tal-Artiklu 6 bis tal-Konvenzjoni tal-Parigi ghall-Protezzjoni tal-Propjeta' Industrijali;*
13. *Illi l-esponenti jafu personalment b'dawn il-fatti kollha*
14. *Illi ghalhekk kellha ssir din il-kawza;*

Ghaldaqstant, in vista tas-suespost, jghid ghalhekk il-konvenut ghalxiex din l-Onorabbli Qorti m'ghandhiex:

1. *Tiddikjara, ai termini tal-Artikolu 43(2) tal-Att dwar it-Trademarks (Kapitlu 416) tal-Ligijiet ta' Malta), ir-registrazzjoni tat-trademark numru 47000 bhala*

invalida minhabba f'li t-trademark kienet registrata bi ksur tal-artkli 6(4) (a) u (b), 6(5) u 7(1)(b) tal-istess Att.

Bl-ispejjez kontra l-konvenut li minn issa huwa ingunt in sibizzjoni.

Rat illi l-atti tar-rikors promotur, d-digriet u l-avviz tas-smiegh gew debitament notifikati skond il-ligi

Rat ir-Risposta guramentata ta' Fabian Scerri de Carlo (ID. 428769M), datat 10 ta' Novembru 2009, a fol 76, li jaqra hekk;

- 1. Illi, fl-ewwel lok, minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet l-ohra, is-socjeta' attrici trid tipprowa li hija tgawdi d-drittijiet tal-awtur u l-proprjeta' tal-markju in kwistjoni kif qed tallega fir-rikors promotur;*
- 2. Illi, minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet l-ohra, it-talba tas-socjeta' attrici hija nfondata fil-fatt u fid-dritt stante li m'huwiex minnu li r-registrazzjoni tat-trademark numru 47000 hija invalida ai termini tal-artikolu 43(2) tal-Kap. 416 tal-Ligijiet ta' Malta kif allegat fir-rikors promotur u f'dan il-kuntest is-socjeta' attrici trid tipprowa l-elementi kollha rikjesti mill-istess artikolu 43(2) u l-artikoli l-ohra li hemm referenza ghalihom fit-talba attrici;*
- 3. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri permessi bil-ligi.*

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat id-digriet tal-Qorti kif diversament preseduta, li bih gie innominat Dr. Ian Vella Galea bhala Perit Legali fit-12 ta' Novembru 2009, a fol 145;

Rat ir-Rapport tal-Perit Legali Dr Ian Vella Galea, mahluf fis-27 ta' Ottubru 2016, a fol 205 et seq;

Rat in-nota ta' osservazzjonijiet tas-socjeta' attrici Bronk Productions Limited, datat 31 ta' Lulju 2014, a fol 389 et seq tal-atti 668/2009;

Rat in-nota ta' osservazzjonijiet ta' l-intimat;

Rat id-dokumenti ezebiti u l-atti kollha tal-kawza.

Ikkonsidrat;

Benny Casha xehed permezz ta' affidavit a fol 48 *et seq* tal-process illi fil-15 u 16 ta' Marzu 1998 is-socjeta rikorrenti ipproduciet drammi li kien kiteb nannuh, Benny Casha, bl-isem "Il-Mara tal-Ministru", li kienet diga giet mtella diversi drabi mill-familja tieghu minn meta nkitbet, u cioe mis-snin hamsin. Xehed ukoll illi s-socjeta rikorrenti kienet inkarigat lil Pawlu Micallef biex jidderigi d-drammi, u lill-intimat Fabian Scerri de Carlo sabiex jinterpreta l-karattru sekondarju tal-Avukat Gawdenz Spadaru, li kien diga jidher fl-*iscript* tad-drammi originali fis-snin hamsin. Spjega illi din kienet parti ta' avukat b'mohh semplici, bahbuh, li jippretendi li jirbah il-kawzi kollha u filfatti ma jirbah xejn, u li dejjem idahhaq lin-nies bil-buzzullotti tieghu.

Kompla illi Scerri de Carlo tant kien interpreta din il-parti sew u hareg il-karattru tajjeb illi s-socjeta rikorrenti iddecidiet li tizviluppa l-karattru f'wiehed ta' natura protagonista. Xehed li ghalhekk kienu ftehmuh ma' Pawlu Testa sabiex jaghmlu drammi ibbazat fuq l-Avukat Gawdenz, u jqabbdu lill-intimat Frederick Camilleri biex jikteb l-*iscript* u jidderigiha, u lil Scerri de Carlo biex jinterpreta l-parti tal-Avukat Gawdenz., biex imbaghad id-drammi jigi prodott fil-Harifa tal-1998. Zied illi barra minn hekk kienu kkommissjonaw lil Camilleri biex jikteb l-*iscripts* ghas-serje ta' programmi ghar-radju imxandra fuq Super 1 Radio bl-isem "Il-Praspar ta' Peppina" u huwaha Gawdenz, u lil Scerri de Carlo biex jinterpreta l-parti ta' Gawdenz. Kompla illi barra minn hekk is-socjeta rikorrenti flimkien mal-kumpanija Teatru Rjal kienet produciet id-drammi "Gawdenz u z-Zekzieka tar-Rahal" f'Novembru 1998, fejn ukoll Camilleri gie kommissjonat biex jikteb l-*iscripts* filwaqt li Scerri de Carlo gie kkommissjonat biex jinterpreta l-parti ta' Gawdenz.

Spjega li l-intimati dejjem thallsu ghal xogholhom miz-zewg kumpaniji, u c-cekki jiet kienet johorgu mill-kont tas-socjeta rikorrenti. Zied li l-ispejjez kollha relatati mal-produzzjoni ta' dan id-drammi kienu jithallsu mis-socjeta rikorrenti. Xehed illi kien f'dan id-drammi illi Camilleri biddel kunjom l-Avukat Gawdenz ghal Bilocca biex

ikun iktar tad-dahk, izda minbarra hekk l-karattru baqa' identiku ghal dak originali fid-dramm Il-“Mara tal-Ministru”.

Xehed illi wara s-success ta' dan id-dramm, is-socjeta rikorrenti ridiet taghmel drammi iehor tal-Avukat Gawdenz Spadaru izda Pawlu Testa tat-Teatru Rjal kien kisirha ma' Camilleri u ghalhekk it-Teatru Rjal inqala' mill-progett. Is-socjeta rikorrenti pero riedet tkompli tizviluppa dan l-karattru u ghalhekk regghet ikkomissjonat lill-intimati sabiex ikompli jagixxu fl-istess rwoli u minn dak iz-zmien saru numru ta' drammi u erba' sensiliet televizivi. Xehed illi din is-serje kellha success kbir u minn diversi *surveys* kien irrizulta illi l-Avukat Gawdenz Bilocca kien l-aktar programm popolari f'Malta u t-talba minn kumpaniji kummercjali biex jirreklamaw il-prodotti taghhom fuq din it-telesejje kien tizdied kuljum. Zied illi filfatt Scerri de Carlo kien thallas ukoll billi inghata minuta riklami f'kull episodju, u dan appart li kien jithallas *commission* meta kien igib hu xi riklam lejn il-programm u l-kumpanija.

Spjega illi peress li l-isem l-Avukat Gawdenz Bilocca sar sinonimu mas-socjeta rikorrenti, iddeciedew li jinvestu aktar f'dan il-progett. Ghalhekk kienu jaghmlu *stand* f'diversi fieri fejn in-nies setghu jiehdu ritratt ma' Gawdenz (u Scerri de Carlo kien jiehu nofs il-qliegħ minn dawn ir-ritratti), u producew numru sostanzjali ta' *merchandise* inkluz *stationery* u anke DVDs bi success kbir. Kompla illi s-socjeta rikorrenti nefqet ukoll hafna flus f'reklamar, u kienet irrangat ma diversi gazzetti u rivisti lokali biex jigu ppublikati stejjer ta' Gawdenz, liema stejjer kien generalment jiktibhom Camilleri.

Xehed li matul is-snin Camilleri kien ghamel xi tibdiliet zghar fil-karattru, bl-ilbes jibqa' l-istess hlief għan-nuccali li kien nkisser u allura Scerri de Carlo provda iehor u c-cfuf u li kienet taghmilhom il-mara ta' Scerri de Carlo. Zied li Scerri de Carlo kien ukoll xtara karozza biex tintuza minn Gawdenz, wara li s-socjeta rikorrenti kienet tikri wahda għal dan l-iskop, u s-socjeta rikorrenti kienet hallset biex din tigi *sprayed* bil-kulur necessarju.

Kompla illi r-relazzjoni mal-intimati kienet wahda tajba ghalkemm ta' spiss kien ikollhom argumenti ma' Camilleri peress illi kien idum biex jaghtihom l-*iscripts* u ma kienx jonora d-deadlines. Xehed illi l-problemi bdew fl-2007 meta s-socjeta rikorrenti

kienet iddecidiet li ma tkomplex is-serje televiziva ta' Gawdenz u taghmel produzzjonijiet teatriali biss, haga li Scerri de Carlo ma kienx qabel maghha, u r-relazzjoni mal-intimati saret wahda bierda, sakemm inqata' l-kuntatt ghal kollox.

Xehed illi f'Gunju 2008 skopra permezz tal-publikazzjoni tal-*bookings* tat-Teatru Istitut Kattoliku ghax-xitwa 2009 illi l-intimati kienu ser itellghu drammi bl-isem "Is-Sur Gawdenz Jerga Jaghmilha", bl-isem ta' kumpanija teatriali gdida "Moving On", fl-14 u 15 ta' Frar 2009. Mir-ricerka li ghamlet is-socjeta rikorrenti, skopriet illi f'Ottubru 2007 Scerri de Carlo kien irregistra trademark fuq l-isem 'Avukat Gawdenz Bilocca'. Zied illi fid-drammi bl-isem "Is-Sur Gawdenz Jerga Jaghmilha", il-karattru ta' Gawdenz kien identiku ghall-karattru ta' Gawdenz Spadaru tas-serje "'Il-Mara tal-Ministru'" u Gawdenz Bilocca tas-serje televiza, u li anke intuzaw xi karattri sekondarji li kienu gew mahluqa minn Camilleri meta dan kien gie kkommissjonat u mhallas mis-socjeta rikorrenti waqt is-serje televiziva. Spjega wkoll illi waqt dan id-drammi tqassam *colouring book* lit-tfal li kien fih numru sostanzjali ta' disinni li kienu gew ikkopjati minn tnejn mill-*colouring books* li kienet ipproduciet u hallset ghalihom is-socjeta rikorrenti, u meta kellmet lil min stampa dawn il-kotba, u cioe lil Mario Abela ta' Bestprint Limited, ikkonferma li kien minnu li kien hemm numru ta' disinni identici u li kien wissa lil Scerri de Carlo b'dan. Xehed illi matul is-snin, is-socjeta rikorrenti investiet xi €160,000 fuq l-Avukat Gawdenz Bilocca u qed tigi misruqa bl-agir tal-intimati.

Meta xehed viva voce fis-seduta tas-7 ta' April 2010, spjega illi l-ideja li Gawdenz juza bagalja u jilbes nuccali kienet tieghu, u kien anke hu li kien lewa n-nuccali, u filfatt Scerri De Carlo ma kienx ried jilbsu hekk ghaliex kien iwegghu.

In kontro-ezami qabel illi fid-drammi ta' Mikelang Borg bl-isem "Il-Konessa Amalfi" hemm numru ta' ismijiet familjarji mad-drammi "Il-Mara tal-Ministru", inkluz Gawdenz li f'dak id-drammi kien markiz. Mistoqsi kif jispjega illi fid-drammi "Il-Mara tal-Ministru" Scerri De Carlo interpreta l-karattru ta' Gawdenz bhala wiehed li jippretendi li jirbah hafna kawzi izda ma jirbah xejn, meta dan ma jirrizultax mill-*iscript*, wiegeb illi kien id-direttur li jaghti direzzjoni ta' kif trid issir l-interpretazzjoni mill-attur, u Scerri De Carlo kien ha direzzjoni mid-direttur, u skont ma' d-direttur ried minnu.

Rigward is-sensjela tar-radju **xehed li hadd ma thallas**, u spjega illi l-arrangement kien bejn is-socjeta rikorrenti u Pawlu Testa, wara li Testa gie avvicinat minn One Productions Limited biex jaghmlu xi haga fuq ir-radju. Ikkonferma illi kien hu li kien jaqra l-credits fis-serje tar-radju. **Xehed illi Scerri De Carlo tant kien jidhol fil-karattru mill-qalb li gieli xtara xi props hu stess a spejjez tieghu. Ikkonferma illi l-karozza Fiat 500 kien xtraha Scerri De Carlo**, izda xehed illi z-zebgha kienet hallset ghaliha s-socjeta rikorrenti b'reklamar taghha. Mistoqsija jekk dan filfatt kienx *credit* u mhux reklamar xehed illi dawn kienu l-istess haga. Xehed illi hu kien halli lill-intimati u l-Maestro Joe Brown jiproductu c-CDs biex ikunu jistghu jaqilghu lira fil-*parties* u fl-entertainment, **u nnega illi s-socjeta rikorrenti kienet inghatat commission mill-bejgh tas-CDs fit-Trade Fair, ghaliex l-introjtu kien zamm kollu Scerri de Carlo**. Xehed illi s-*soft toys* saru wara dahru izda hu ma kien qal xejn peress illi kienu ghal haga nobbli, minhabba li kienu intizi biex jghinu lil Puttinu Cares. Fir-rigward tad-disinni tal-kotba ta' tpingija xehed illi dawn kien tahomlu Scerri De Carlo u kien qallu li kien hemm minnhom ghamilhom habib tieghu u ohrajn li gew *traced* minn fuq ritratti.

Joseph Casha xehed permezz ta' affidavit a fol 55 illi id-dramm bl-isem "Il-Mara tal-Ministru" inkiteb minn missieru Benny Casha fis-snin hamsin. Xehed illi il-karattru tal-Avukat Gawdenz Spadaru kien dejjem wiehed ta' "avukat daqsxejn balalu illi jridha ta' avukat kbir izda [...] fil-verita' m'hu intelligenti xejn, kien jghid hafna kliem li ma jaghmlux sens u fid-dramm il-karattri l-ohra kienu jwaqqugh ghac-cajt." Kompla illi dejjem kien jilbes surtun, coff, nuccali u qatt ma jidher fuq il-palk minghajr il-bagalja, u kellu dahqa partikolari. Xehed illi ghalkemm kien hemm diversi persuni li matul is-snin kienu interpretew dan il-karattru, l-ahjar interpretazzjoni kienet tal-intimat Scerri de Carlo.

Pierre Bonello xehed permezz ta' affidavit a fol 57 illi huwa wiehed mid-diretturi u fondaturi tas-socjeta rikorrenti flimkien ma' Benny Casha, u li kien ilu involut f'xoghol teatrali mal-familja ta' Benny Casha ghal circa erbgħin sena, ghalkemm l-ewwel darba li kien involut fid-dramm "Il-Mara tal-Ministru" kien fis-sena 1997, liema drammi kien gie miktub minn nannu ta' Casha li wkoll kien jismu Benny Casha. Spjega illi l-interpetazzjoni ta' Scerri de Carlo tant kienet tajba illi s-socjeta rikorrenti

iddecidiet li tizviluppa l-karattru ta' Gawdenz bhala wiehed ta' protagonist. Ix-xhud ikkonferma u kkorobora il-verzjoni moghtija minn Benny Casha fl-affidavit tieghu.

In kontro-ezami xehed illi l-pretensjoni tas-socjeta rikorrenti hija illi bhala karattru l-Avukat Gawdenz Bilocca ittiehed mid-dramm "Il-Mara tal-Ministru" u ghalhekk is-socjeta rikorrenti ghandha d-drittijiet tal-awtur fuq dan id-dramm. Xehed ill ghalkekk fl-*iscript* m'hemmx indikat kif il-karattru ghandu jgib ruhhu, minn qari tiehu jirrizulta illi l-karattru hu ta' avukat mhux gharef, u barra minn hekk l-interpretazzjoni ta' karattru tigi mid-direzzjoni. Qabel ukoll illi m'hemm l-ebda informazzjoni dwar l-ilbies u l-apparenza tal-Avukat Gawdenz, ghaliex dan ma jkun hemm fl-ebda *script*, u rigward il-karattri, fis-socjeta rikorrenti kienu jghinu lil xulxin dwar kif ghandhom igibu ruhhom u x'jilbsu l-karattri.

Rigward ir-ritratt ezebit mmarkat RC xehed illi m'hemm l-ebda similarita bejn it-tliet karattri kif jidhru, pero d-differenza hi li fil-kumpanija teatriali taghhom kienu ftehm u ghenu lil xulxin sabiex dan il-karattru kif interpretat minn Scerri De Carlo johrog b'dak il-mod kif jidher fir-ritratt. Xehed illi jahseb illi kien Camilleri li kien hareg bl-ideja li Gawdenz ikollu l-kunjom Bilocca. Xehed ukoll ill fis-sensela tar-radju m'hemm l-ebda karattru mid-dramm "Il-Mara tal-Ministru" u ma ttiehed l-ebda parti mill-*iscript* taghha. Ikkonferma li l-hwejjeg li kien jilbes Gawdenz kienu ta' Scerri De Carlo.

Xehed illi huma kienu produttori tas-sensela tar-radju ta' Gawdenz flimkien ma Pawlu Testa, **izda m'ghandhom xejn x'jindika dan**, ghaliex huma kienu ghadhom jibdew u kienu minghajr esperjenza u ghalhekk kienu hallew kollox f'idejn Testa. Ikkonferma li kullimkien jirrizulta illi Pawlu Testa kien il-produttur, flimkien ma' Super One. Xehed illi wara din is-sensela, kien dejjem Camilleri li kiteb l-*iscripts* tal-produzzjonijiet kollha ta' Gawdenz, u kien dejjem Scerri De Carlo li ntepreta r-rwol. Rigward **il-kotba ta' tpingija xehed illi huwa m'ghandux id-disinni originali** pero kienu hallsu ghalihom. **Imbaghad ikkonferma illi d-disinni kien gabhom Scerri De Carlo**, u ma jafx min kien ghamilhom izda kienet is-socjeta rikorrenti li kienet hallset ghall-istampar. Xehed illi s-socjeta rikorrenti qed tippretendi illi ghandha d-drittijiet tal-awtur fuq il-kotba ta' tpingija ghaliex kienet hallset ghall-istampar.

Stephanie Grech Mallia xehdet permezz ta' affidavit a fol 62 *et seq* tal-process illi hija kienet tghin lis-socjeta rikorrenti f'xoghol klerikali u l-involvement taggħa bhala segretarju tal-produzzjoni tat-tele-serje 'L-Avukat Gawdenz Bilocca' beda fl-2006. Spjegat illi hija kienet tikko-ordina mal-intimat Camilleri rigward *scripts*, tqassam *schedules* lil-atturi tkun prezenti fuq is-sit tal-filming u tirraprezenta lis-socjeta rikorrenti waqt li jkun qed jinhadmu l-episodji televizi ta' din s-serje. Xehdet illi xogholha kien jinvolvi wkoll li zzomm kuntatt mal-media u tibghat il-*press releases* fuq is-serje, li generalment kienu jigu miktuba minn Camilleri stess. Ziedet, illi mhux l-ewwel darba li kien ikollha xi argument ma' Camilleri peress illi ma kienx jonora d-*deadlines*. Xehdet ukoll illi l-intimati kienu jithallsu ghax-xoghol taghhom mis-socjeta rikorrenti. Hija kompliet billi kkonfermat u kkoroborat ix-xhieda ta' Benny Casha fir-rigward tad-dramm bl-isem 'Is-Sur Gawdenz Jerga Jaghmilha.'

In kontro-ezami ikkonfermat illi *fil-credits* tas-sensiela televiziva kien dejjem jissemma illi l-karattru ta' Gawdenz gie mahluq minn Scerri De Carlo. Ikkonfermat ukoll illi Scerri De Carlo kien jithallas *commission* meta kien igib xi riklami.

Carmen Bone xehdet permezz ta' affidavit a fol 65 *et seq* tal-process illi hija tigi bint Benny Casha li miet fil-15 ta' Frar 1959 u li kien kiteb id-*dramm* "Il-Mara tal-Ministru" fi-hamsinijiet. L-Avukat Gawdenz kien karattru sekondarju f'dan id-*dramm*, u l-parti kienet ta' persuna b'karattru semplici li minghalih jaf hafna izda ma jaf xejn. Kompliet illi fis-snin disghin Benny Casha, li jigi t-tifel ta' huha Joseph Casha kien irregistra s-socjeta rikorrenti u kienu tellghu id-*dramm* "Il-Mara tal-Ministru" fl-1997". Spjegat illi l-parti ta' Gawdenz baqghat bhal dik originali u li l-unika haga li nbidlet kienet id-dahka ta' Gawdenz. Xehdet ukoll illi anke meta Gawdenz sar l-Avukat Gawdenz Bilocca fit-tele-serje, il-karattru baqa' l-istess u zamm l-istess hwejjeg li kien ivvinta missierha fil-hamsinijiet.

In kontro-ezami xehdet illi fil-verzjoni tad-*dramm* li kiteb missierha, Gawdenza Spadaru kien avukat mhux markiz. Xehdet illi ghalkemm ma tafx jekk il-mod kif kien jilbes kienetx tirrizulta mill-*iscript* original, l-ilbies ta' kull attur ma nbidilx.

Joseph Mangion xehed permezz ta' affidavit a fol 67 *et seq* illi fil-hamsinijiet huwa kien attur fid-dramm miktub minn Benny Casha bl-isem "Il-Mara tal-Ministru". Xehed illi f'dan id-dramm kien hemm karattru bl-isem ta' Gawdenz li dak iz-zmien kien karattru sekondarju. Spjega illi dan kien persuna b'karattru ferfuxi u naqra balalu. Kompla illi huwa kien rega ppartecipa f'dan id-dramm fl-1997 meta gie prodott mis-socjeta rikorrenti, u kkonferma illi ghalkemm il-karattru ta' Gawdenz kien inbidel xi ftit fl-apparenza u l-interpretazzjoni, il-personalita tieghu baqghat l-istess. Zied illi huwa kien ukoll ha sehem f'xi episodji televizivi tal-'Avukat Gawdenz Bilocca' u illi hafna aspetti tal-karattru, inkluz l-ilbies u d-dahka, kienu identici ghal dawk tal-istess karattru meta kien parti mid-*dramm* "Il-Mara tal-Ministru".

Pawlu Testa xehed permezz ta' affidavit a fol 69 illi huwa direttur tal-kumpanija Teatru Rjal u li ghal habta tal-1997, wara li s-socjeta rikorrenti kienet tellghat id-*dramm* "Il-Mara tal-Ministru", hu u Benny Casha kienu ftiehem li jipproducu drammi bi shab bejn il-kumpaniji taghhom, fejn din id-darba l-Avukat Gawdenz kien ikun il-protagonista u dan wara li kienet ghogbithom hafna l-interpretazzjoni tal-karattru tal-intimat Scerri de Carlo. Sakemm kellhu ssir dan id-dramm kienu pproducew serje fuq ir-radio bl-isem 'Il-Praspar ta' Peppina u Huwha Gawdenz', u kienu kkommissjonaw lil Camilleri biex jitkeb l-*scripts* u lil Scerri de Carlo biex jinterpreta l-parti ta' Gawdenz. Imbaghad kienet sar id-*dramm* bl-isem 'Gawdenz u z-Zekzieka tar-Rahal' fejn ghal darba ohra l-intimati gew kommissjonati bhala *script writer* u interpretu tal-karattru ta' Gawdenz rispettivament. Wara dan il-kumpanija tieghu iddeciediet lli tohrog mix-xogholijiet kollha relatati mal-karattru tal-Avukat Gawdenz wara li kellu argument ma' Camilleri. Huwa kkonferma illi l-karattru ta' Gawdenz kien wiehed ta' avukat b'mohh semplici, li kien jilbes dejjem suit, coff, nuccali tond u bagalja zghira.

In kontro-ezami mistoqsi jekk kienux l-intimati li avvicinawh bl-ideja ta' sensiela tar-radju wiegeb "**Ma ninnegax u ma niftakarx.**" Xehed illi meta jkun hemm zewg kumpaniji involuti fil-produzzjoni, dawn jisemmew it-tnejn, **izda kkonferma illi s-socjeta rikorrenti ma tidhirx bhala ko-produttrici f'Dok SDC 7**, ghalkemm diversi atturi kienu taghha. Mistoqsi jekk fis-sensiela tar-radju s-socjeta rikorrenti kienetx ko-produttrici, wiegeb "**...Bronk kienu imdahhlin fiha, ma nafx jekk hux billi provdew l-atturi biss jew le.**" Ikkonferma illi l-lehen tal-persuna li taqra l-*credits* fis-sensiela tar-radju huwa ta' Benny Casha. Xehed illi meta jirreferi ghal

karattru ta' Gawdenz, hu jirreferi ghal-interpretazzjoni ta' Scerri De Carlo ghaliex hu lilu biss ra jahdem din il-parti.

Pawlu Micallef xehed permezz ta' affidavit a fol 71 *et seq* illi huwa hadem kemm il-darba fid-dramm "Il-Mara tal-Ministru" li kien fih parti sekondarja tal-Avukat Gawdenz li kien avukat b'mohh semplici li dejjem jghati pariri hziena u li kien jilbes glekk, ikun bil-lobbja u kellu bagalja. Spjega illi fl-1997 Benny Casha kien inkarigah sabiex jidderigi id-dramm bl-isem "Il-Mara tal-Ministru" fejn il-parti tal-Avukat Gawdenz kienet giet interpretata minn Scerri de Carlo. Ftakar li Scerri de Carlo kien zied xi partikolaritajiet fosthom illi karkar iktar id-dahka li kienet diga prezenti fl-iscrript originali, pero dawn iz-ziedet dejjem saru taht id-direzzjoni tieghu skont kif hu xtaq li jigi interpretat il-karattru. Kompla illi fil-bqija il-karattru baqa' identiku fil-personalita, partikolaritajiet u ilbies, u dan anke meta l-Avukat Gawdenz sar karattru protagonist fit-teleserje prodotta mis-socjeta rikorrenti.

In kontro-ezami xehed illi jista' jkun illi c-coff, in-nuccali u l-ilbes ta' Gawdenz Spadaru kien gabu Scerri De Carlo stess. Xehed illi mill-iscrript ma jirrizultax illi kien jaghti parir, ghaliex fid-dramm kien biss l-gharus, u persuna semplici hafna. **Qabel illi f' "Il-Mara tal-Ministru" l-enfazi kienet illi Gawdenz kien l-gharus ta' Stella, mhux li hu avukat.**

Dun Gwann Galea xehed permezz ta' affidavit a fol 73 *et seq* illi s-socjeta rikorrenti kienet tellghat diversi drammi gewwa t-Teatru Istitut Kattoliku, fosthom "Il-Mara tal-Ministru" f'Marzu 1997; Is-Sur Gawdenz u z-Zekzieka tar-Rahal f'Novembru 1998; Is-Sur Gawdenz u s-Sindku ta' Beijing f'Novembru 1999; Is-Sur Gawdenz fl-Unjoni Ewropeja f'Mejju 2002; Il-Majsi u l-Mara tal-Ministru f'Dicembru 2002; u Gawdenz u l-Konkors ta' Miss World f'Ottubru 2003. Xehed illi huwa dejjem thallas mis-socjeta rikorrenti bl-eccezzjoni tad-dramm "Is-Sur Gawdenx Jerga Jaghmilha" li sar fi Frar 2009 u li kien ittella mill-kumpanija *Moving On*, meta kienu hallsu l-intimati ghal kiri tat-teatru u spejjez ancillari.

Mario Abela xehed permezz ta' affidavit a fol 79 *et seq* illi huwa direttur ta' stamperija bl-isem *Bestprint Company* li kienet hadmet numru ta' ordinijiet ta' xoghol ghas-socjeta rikorrenti anke peress illi kienet gie ikkomissjonata biex taghmel il-

printing kollu relatat max-xogholijiet tal-Avukat Gawdenz. Kompla illi l-ewwel darba li saret ordni ghal *printing* mill-intimt Scerri de Carlo relatat mal-Avukat Gawdenz kien ghal habta ta' Ottubru. Spjega illi hu kien dejjem jaghmilha cara lil Scerri de Carlo illi ma setghux u ma kienux ser juzaw materjal tal-Avukat Gawdenz li diga kienu ghamlu ghas-socjeta rikorrenti u dejjem insista mieghu biex johodlu disinni originali. Xehed illi eventwalment sar jaf illi kien hemm xi kwistjoni dwar *colouring book*, u wara li qabbel l-originali mal-gdid innota illi numru sostanzjali ta' tpingijiet fil-*colouring book* li sar ghal Scerri de Carlo kienu identici ghal dak li gew ippublikati fil-*colouring books* tas-socjeta rikorrenti.

Joseph Borg xehed permezz ta' affidavit a fol 77 illi huwa kien jahdem bhala attur fil-telesewja l-Avukat Gawdenz Bilocca fejn dejjem kien inkarigat minn Benny Casha u mhallas mis-socjeta rikorrenti. Xehed illi gieli Camilleri kien javvicinah u joffrilu li jahdem bhala attur f'xogholijiet li ma kienux tas-socjeta rikorrenti izda huwa dejjem irrifjuta b'sens ta' lealta lejn is-socjeta rikorrenti.

Fabian Scerri De Carlo xehed permezz ta' affidavit a fol 180 *et seq* illi **huwa qatt ma kien impjegat tas-socjeta rikorrenti** izda kien jipparticipa f'produzzjonijiet imtellighin minnha. Spjega illi huwa kien interpreta l-karattru ta' Gawdenz Spadaru ghall-ewwel darba fid-dramm "Il-Mara tal-Ministru" imtella mis-socjeta rikorrenti fil-15 u s-16 ta' Marzu 1997, fejn il-parti ta' Gawdenz Spadaru kienet parti terzjarja. Kompla illi l-*iscript* bl-ebda mod ma kien jindika x'karattru kellu Gawdenz, u lanqas id-dehra tieghu jew il-mossi li juza, u filfatt atturi kollegi tieghu qabblu li dan il-karattru qatt ma kien gie interpretat bil-mod kif ghamlu hu. Zied ukoll illi ebda persuna, inkluz id-direttur ma qaltlu kif jinterpreta dan il-karattru, u cahad illi l-parti ta' Gawdenz Spadaru mill-pinna tal-mejjet Benny Casha jew Vitorin Galea kienet diga turi dan il-karattru dejjem liebes glekk, coff, nuccali u bagalja. Zied illi tant mhux minnu li minn dejjem Gawdenz kien avukat li dejjem jaghti parir hziena, li fl-*iscript* originali qatt ma ta parir.

Spjega illi kien ghazel li jinterpreta l-karattru ta' Gawdenz Spadaru b'dak il-mod partikolari ghaliex kien diga kellu f'mohhu kif kellu jidher u x'mossi ghandu jkollu. Kompla li kien biss hu li decieda kif kellu jilbes ghal fuq il-palk, u kien hu li ddecieda li kellu jitkellmu b'mod kalm hafna. Dan apparti li hu stess kien hadem u ghawweg is-

saqajn tan-nuccali biex johrog widnejh il-barra ghaliex kien jaf li b'dak il-modd il-wicc kien ser jinbidel kompletament. Xehed ukoll illi l-karatteristici tal-wicc u mossi tal-karattru Gawdenz ma kienux effett ta' jew meghjuna minn xi *make-up* teatrali izda kienu biss espressjonijiet tal-wicc li wettaq hu. Xehed illi minn dak in-nhar kien beda jara kif ser jaghmel biex ikompli jizviluppa dan il-karattru, u infatti f'it gimghat wara u fuq inizjattiva personali tieghu stess, kien mar ghand l-intimat Camilleri, liebes u ghamilha ta' Gawdenz, u qallu li ried jizviluppa dan il-karattru. Kompla illi Camilleri mill-ewwel ra li dan il-karattru kellu potenzjal u bdew jiddiskutu fid-dettal il-karatteristici li kellu jkollu Gawdenz. Zied li hu ma jichadx li l-karattru kif nafuh illum beda jinbet mill-interpretazzjoni tieghu f' "Il-Mara tal-Ministru".

Xehed illi l-intimati ma kienux jafu li s-socjeta rikorrenti u Pawlu Testa kellhom l-idejha li jtellghu drammm b'bazata fuq l-Avukat Gawdenz fl-1998, u cahad li hu kien mar ghand Camilleri ghaliex kienet baghtitu s-socjeta rikorrenti. Spjega li lejn April u Mejju 1997 hu u Camilleri kienu tkellmu ma' Pawlu Testa ghax riedu jtellghu sensiela ibbazata fuq l-Avukat Gawdenz, u filfatt Camilleri kien diga lesta xi *scripts*. Minhabba f'hekk Testa kien mar ikellem lil Ray Azzopardi tas-Super 1, li kienu tellghu sensiela tar-radju fejn Gawdenz kellu l-kunjom Bilocca u li xxandret ghal ewwel darba fid-9 ta' Lulju 1997. Kompla illi kien l-iskop ahhari tieghu illi dan il-karattru jkompli jizviluppa, bl-appogg ta' Camilleri. Ikkonferma illi s-socjeta rikorrenti ma kellha x'taqsam xejn ma din is-sensiela. Xehed illi din is-sensiela kellha success kbir u kemm il-darba kienu jwaffquh in-nies u jaghmlulu d-dahqa ta' Gawdenz.

Kompla li wara dan kien gie prodott id-dramm "Gawdenz u z-Zekzieka tar-Rahal", fejn l-arrangamenti kienu saru bejn l-intimati u Pawlu Testa tat-Teatru Rjal biss, pero f'it qabel ma bdew ir-rapprezentazzjonijiet, jidher li kienet dahlet ukoll fil-produzzjoni s-socjeta rikorrenti. Xehed illi kienu l-intimati li kienu jiehdusiebs isibu kollaboraturi u s-socjeta rikorrenti kienu emnu fil-prodott taghhom u accettaw li jtellghu dawn ir-rapprezentazzjonijiet teatrali. **Iddikjara li l-intimati fl-beda hin ma gew kommissjonati biex joholqu xi karattru, ghaliex il-karattru ta' Gawdenz Bilocca kienu holqu hu fuq inizjattiva personali tieghu. Xehed ukoll illi fl-ebda hin ma kien ghamel xi arrangament mas-socjeta rikorrenti li kien ser jaghtihom xi jedd fuq il-karattru mahluq minnu.**

Xehed illi wara li raw is-success ta' din il-produzzjoni, l-intimati kienu iddeciedew li jkomplu jtellghu drammi teatrali mas-socjeta rikorrenti, u peress li l-popolarita tal-karattru baqghat dejjem tikber kienu ddeciedew li jaghmlu sensiela televiziva wkoll. Xehed illi **tul is-snin is-socjeta rikorrenti qatt ma kienet pretendiet li ghandha xi drittjiet fuq il-karattru ta' Gawdenz, u min dejjem kienu jirrikonoxxu li l-karattru kien gie mahluq minnu anke fil-credits tas-sensiela televiziva.** Iddikjara illi l-hlas tieghu bhala attur ghal kull episodju, li kien jinvolvi madwar 35 siegha xoghol, **kien ta' Lm25,** u spjega li l-hlas li kien jinghata bhala *commission* minn bejgh ta' reklami ma kellu x'jaqsam xejn mas-sehem tieghu bhala attur, ghaliex dan kien servizz separat li kien jinvolvi hafna giri u hin, u filfatt kien jithallas biss wara li jkun sar l-pagament lis-socjeta rikorrenti. Zied illi filfatt *commission* huwa pagament normali li jsir fl-industrija lil xi hadd li jirnexxielu jgib xi riklami. **Xehed illi mhux minnu li hu kien thallas Lm2215 ghax-xoghol tieghu bhala attur fis-sensiela televiziva, ghaliex hu kien thallas total ta' Lm1500, u cioe Lm25 ghal sittin episodju.** Zied illi mhux minnu li kien hemm xi ftehim illi jekk ikun hemm riklam fejn jidher bhal Gawdenz dan ghandu jixxandar waqt li jkun qieghed jigi mxandar xi episodju ta' Gawdenz stess. **Xehed ukoll illi l-inizjattiva tal-merchandise kienet kollha tieghu u kien jiddeciedi hu ma min jaqsam dawn l-inizjattivi.**

Xehed ukoll illi l-artikli li kienu jidhru fil-*magazines* mhux kollha kienu jinkitbu minn Camilleri, u dawk li kienu jinkitbu minn Camilleri kienu l-ewwel jigu mgħoddija lid-dirigenti **tas-socjeta rikorrenti ghal approvazzjoni, u hadd qatt ma lmentaw jew oggezzjona fuq il-kontenut tal-artikoli.** Spjega illi r-rapprezentanti tas-socjeta rikorrenti ma kienux jikkontribwixxu ghal progress fil-karattru ta' Gawdenz Bilocca bl-ideat tagħhom, **u anke kien ikun hu stess li jiddeciedi x'jilbes Gawdenz, u l-hwejjeg u l-props li kien juza kienu u ghadhom proprjeta esklussiva tieghu, inkluz il-karozza Fiat 500, li kienet thallset minnu personalment.** Rigward l-kwistjoni tal-*parties* xehed illi mhux minnu li kienu jiehu l-permess tas-socjeta rikorrenti biex jaghmel dawn il-*parties* u inoltre kienu jiehu hsieb kollox hu u ma kienx mistenni li jaghti xi rendikont lis-socjeta rikorrenti.

Kompla illi Dominic Said darba biss kien tqabbad biex jikteb *script*, u hu kien irrifjuta li jahdmu anke ghaliex Said ma kienx fehem il-karattru. Xehed illi meta kien sar jaf Camilleri kien għarraf lil Benny Casha illi hadd iktar hliefu ma jista'

jikteb stejjer ibbazati fuq Gawdenz Bilocca. Zied illi eventwalment kien inqata' l-kuntatt mas-socjeta rikorrenti ghaliex is-sensiela ma baqghatx tigi prodotta u allura ma kienx hemm iktar raguni ghalfejn ikollhom kuntatt. Ikkonferma illi l-atturi ma kellhomx xi kuntratt esklussiv mas-socjeta rikorrenti.

Ikkonferma illi b'effett mill-10 ta' Ottubru 2007 kien irregistra *trademark* taht l-isem Avukat Gawdenz Bilocca kif ukoll id-disinn tas-*soft toy* b'effett mill-10 ta' Dicembru 2007. Rigward il-kotba ta' tpingija cahad illi Mario Attard kien wissieh jew talbu biex ifornieh bid-disinni originali ghaliex dawn id-disinni originali saru mis-Sur Carm Borg fuq injzattiva tieghu personalment u qatt ma kien ftiehem mas-socjeta rikorrenti li kien ser ikollhom xi dritt fuq dawn id-disinni. Cahad ukoll illi hu kien sforza lis-socjeta rikorrenti biex taghmel *credit line* li l-karattru ta' Gawdenz kien gie mahluq minnu, u qal illi dan kien sar ghaliex dik kienet il-verita. Finalment xehed illi mir-ricerki li ghamlu l-*intimati* jidher illi d-*dramm* huwa msejjes fuq *dramm* antik tas-seklu dsatax.

Xehed ukoll in subizzjoni fis-seduta tal-5 ta' Mejju 2010 u qal illi l-produzzjonijiet kollha li saru ibbazata fuq Gawdenz wara li spiccat is-sensiela televiziva, saru kollha bi skop li jsir qliegh, u anke r-riklami li ghamel bhala Gawdenz kienu bi qliegh. Xehed illi mill-atturi li hadu sehem hu avvicina tnejn biss, u wiehed minnhom kien diga telaq mis-sensiela tat-televizjoni ta' Gawdenz. **Ikkonferma li l-karattru ta' Gawdenz Bilocca kien holqu hu fl-1997. Xehed illi qabel ma rregistra t-*trademark* kien diga kellem lil Benny Casha dwar dan, u Casha kien jghidlu li m'hemmx ghalfejn ghaliex il-credits kollha juru li l-karattru holqu hu.** Ikkonferma li dawn il-credits kienu nktibu mis-socjeta rikorrenti stess. Xehed illi meta kien ha sehem bhala attur mas-socjeta rikorrenti dejjem thallas ghax-xoghol tieghu, u l-qliegh mill-produzzjonijiet kien imur ghas-socjeta rikorrenti. Xehed illi hu ma talabx xi flus lis-socjeta rikorrenti ghad-drittijiet tal-awtur fuq Gawdenz ghaliex ghalih il-flus huma sekondarji.

Huwa kkonferma l-figuri fir-rigward tal-qliegh maghmul mill-produzzjonijiet tal-kumpanija Movin On li xehed dwarhom Camilleri, u zied illi apparti dawn u kien ghamel xi riklami ghal "tal-Lira" u ghal Puttinu Cares, fejn tal-ahhar kien ghamilhom

minghajr qliegħ. Rigward ir-riklami li għamel “tal-Lira” xehed illi b’kollox thallas €200.

In kontro-ezami xehed illi huwa ma thallasx tas-sensiela tar-radju, izda għall-produzzjonijiet teatriali u televizivi thallas mis-socjeta rikorrenti. Xehed illi għalkemm ir-rwol ta’ direttur huwa li jidderigi, id-direttur Maltin ma jgħidulekx kif għandek tesprimi ruhek, u filfatt lanqas Paul Micallef ma kien jagħmel dan. Huwa kkonferma u xehed b’mod konsistenti ma dak li xehed fl-affidavit tiegħu, u mistoqsi għalfejn it-*trademark* irregistraha għaxar snin wara li nholoq il-karattru wiegeb illi għaliex dak iz-zmien Casha kien qallu li fejn ma jilgħabx iħassar, u għalhekk dak il-kliem kien hassbu, u dak iz-zmien lanqas kien jaf li tezisti *copyright* ta’ karattru. Xehed illi huwa rregistra *trademark* mhux għax hass li s-socjeta rikorrenti kellha xi dritt **izda għaliex ried jiprotegi lilu nnifsu.**

Fedele sive Frederick Camilleri xehed permezz ta’ affidavit a fol 343 *et seq* illi fl-1997 kien iltaqa’ mal-intimat Scerri De Carlo, li kien mar għandu u libes ta’ dan il-karattru li kellu f’moħħu, li aktar il-quddiem gie zviluppat bħala l-Avukat Gawdenz Bilocca. Semmalu wkoll dahqa partikolari w unika, u mill-ewwel kien baqa’ impressjonat tant li mill-ewwel bdew jiguh f’moħħu idejat ta’ kif jista’ jizviluppa l-karattru. Spjega li Scerri De Carlo kien ha miegħu video tad-dramm “Il-Mara tal-Ministru” fejn hu kien interpreta l-parti terzjarja tal-Avukat Gawdenz Spadaru, u kien qallu li dan id-dramm kien gie prodott qabel izda hu kien l-ewwel attur li interpreta l-karattru b’dak il-mod.

Spjega li kien zammew l-isem izda bidlu l-kunjom għal Bilocca u kienu bidlu wkoll l-ilbies u d-djalettika tal-karattru. Xehed illi differenza importanti kienet illi filwaqt illi fid-dramm “Il-Mara tal-Ministru” il-karattru ta’ Gawdenz kien jiffoka fuq ir-rwol tiegħu bħala l-gharus tat-tifla tal-ministru, il-karattru ta’ Gawdenz Bilocca huwa mibni esklussivament fuq il-professjoni ta’ avukat li “tant kien jilħaq li bit-tahwid li kien iħawwad hu stess, kien jirnexxielu johrog dejjem minn fuq.” Kompla illi Scerri De Carlo ried li jwasslu lil dan il-karattru fuq it-televizjoni, izda hu qallu, u kien fteħmu, li l-ewwel jibdeu b’sensiela tar-radju. Għalhekk kienu kellmu lil Pawlu Testa fuq dan, li kien thajjar u qalilhom illi Super One ikunu lesti li jitkellmu magħhom dwar dan il-progett. Filfatt Pawlu Testa kien tkellem ma’ Ray Azzopardi tas-Super

One, u l-ftehim ghalhekk kien jinkludi lill-intimati, Pawlu Testa, Ray Azzopardi biss, u mhux wkoll lis-socjeta rikorrenti.

Xehed illi peress illi s-sensiela tar-radju kienet success kbir, kienu ftehm u ma' Testa biex jergu jaghmlu produzzjoni teatrali bl-isem Gawdenz u z-Zekzioka tar-Rahal. Spjega li kien f'nofs it-thejjijiet, Testa kien dahhal lis-socjeta rikorrenti bhala siehba fil-produzzjoni, u hu kien accetta ghaliex Testa kien accertah li l-ftehim tagghom kien ser jibqa' l-istess. Kompla illi wara dan id-dramm, ghalkemm l-intimati kellhom f'mohom li jaghmlu produzzjoni teatrali ohra ta' Gawdenz, kienu inqalghu xi differenzi ma' Testa u allura l-intimati avvicinaw lis-socjeta rikorrenti biex jaraw kienetx interessata tahdem magghom fuq il-produzzjoni tad-dramm Gawdenz u s-Sindku ta' Beijing, u s-socjeta rikorrent kienet accettat, u kien gew prodottu ukoll zewg kummidji teatrali ohra. Minhabba s-success ta' dawn il-produzzjonijiet, ghal habta ta' Ottubru 2003 l-intimati bdew ihhajru lis-socjeta rikorrenti biex tigi prodotta sensiela televiziva ibbazata fuq l-Avukat Gawdenz Bilocca, li filfatt kienet accettat.

Rigward is-sensiela televiziva xehed illi b'kollox inhaddmu sittin episodju, u s-socjeta rikorrenti qatt ma kkontribwiet idejat, tant illi l-istejjer u l-idejat kollha huma frott tal-krejattivita tal-intimati biss. Xehed illi l-hlas miftiehem kien ta' Lm100 ghal kull episodju, biex ikopri ix-xoghol kollu li kien ikollu jaghmel, izda minflok Lm6,000 huwa thallas Lm5,500 ghaliex meta kien isir xi *filming* barra l-granet miftiehma u hu ma kienx ikun jista' jattendi, is-socjeta rikorrenti kienet tnaqqslu l-pagment dovut. Rigward il-*press releases*, xehed illi Benny Casha jew is-segretarja kienu jitolbuh jikteb xi *press release* u hu kien jikteb xi erba verzonijiet u jghaddihom lis-socjeta rikorrenti biex jaghmlu l-emendi u jibghatuhom lil min iridu huma. Ikkonferma li hu qatt ma ghadda xi *press release* direttament lil gazzetti jew *magazines*.

Fis-seduta tat-3 ta' Gunju 2010 xehed illi ghal produzzjonijiet teatrali ta' Gawdenz relattivi ghall-kumpanija Moving On ma kellhomx *sponsorships* ta' flus, izda biss *in kind*. Spjega illi b'kollox kienu hargu 2396 biljetti u d-dhul totali kien ta' €5,810.18. Xehed illi hu m'ghandu l-ebda qliegh, hlief fir-rigward tal-karattru ta' Gawdenz Bilocca.

In kontro-ezami xehed illi kien biddel il-kunjom minn Spadaro ghal Bilocca ghaliex sa fejn jaf hu il-kunjom Spadaru ma jezistix, filwaqt li Bilocca huwa aktar muzikali u kredibbi. Xehed illi l-intimati riedu joholqu karattru gdid minn dak il-karattru li ra fil-*video tad-dramm*. Ma qablilx illi hija xi haga naturali u logika li karattru terzjarju jigi zviluppata b'dan il-mod, **u filfatt huma holqu karattru principali gdid**. Xehed li filfatt fir-rigward ta' Gawdenz Spadaru kull ma hemm linja li tghid li hu avukat, filwaqt li Gawdenz Bilocca proprju jaghmilha ta' avukat. Ikkonferma illi kienu l-intimati li avvicinaw lil Pawlu Testa biex issir is-sensiela tar-radju. Xehed ukoll illi l-atturi ghal din is-sensiela kien sabhom Testa u mhux is-socjeta rikorrenti. Qabel li kien jikteb 75% tal-*press releases* tas-socjeta rikorrenti.

Martin Giordano xehed permezz ta' affidavit a fol 347 illi hu kien id-direttur u kien ukoll ha sehem fid-dramm "Il-Mara tal-Ministru" fid-9 u l-10 ta' Jannar 1988. Xehed illi f'dan id-dramm hu kellu l-parti ta' Gawdenz Spadaru li kienet parti sekondarja u kellu jidher f'xi hames xeni zghar b'kollox. Spjega illi fl-*iscript* ma kienx hemm indikat **kif kellu jidher jew jagixxi dan il-karattru, u waqt id-dramm kien liebes *suit* bl-ingravata, zarbun normali u xalla pulita. Kompla li Gawdenz Spadaru la kellu *coff*, la nuccali u lanqas ma jidher b'xi bagalja, u hadd ma kien qallu li kellu jaghmel xi mossi parikolari.**

In kontro-ezami xehed illi fil-produzzjoni tad-dramm "Il-Mara tal-Ministru" li ha sehem hu fiha, il-karattru ta' Gawdenz ma kienx avukat, u filfatt kien jigi introdott bhala is-Sur Gawdenz Spadaru. Fir-rigward tar-rwol ta' direttur xehed illi hu qatt ma kien ordna lill-atturi li jaghmlu xi haga partikolari **u hallihom fil-liberta tagghom**. Xehed ukoll illi generalment l-atturi kienu jgibu l-ilbies tagghom, izda dan dejjem skont id-decizjoni tad-direttur.

Karl Bonaci u Romina Bonaci xehdu permezz ta' affidavit a fol 348 illi huma kienu hadu sehem fid-dramm "Il-Mara tal-Ministru" fid-9 u l-10 ta' Jannar 1988, meta l-parti ta' Gawdenz Spadaru kienet giet interpretata minn Martin Giordano. Spjegaw li dan kien karattru ta' avukat, liebes *suit* pulita bix-xalla, minghajr *coff*, nuccali jew bagalja, kien jitkellem b'mod normali u ma kien jaghmel l-ebda *mossa* jew dahqa partikolari u anzi kien jitkellem b'mod normali.

Karl Bonaci in kontro-ezami xehed illi hu hadem ta' direttur u dak iz-zmien ir-rwol ta' direttur kien different, ghalix aktar milli jaghti direzzjoni ir-rwol tieghu kien li jghaqqad lil kulhadd. **Xehed illi kulhadd kien igib il-hwejjeg tieghu, u dak iz-zmien id-direttur ma kienx jindahal fl-ilbies.**

In ri-ezami xehed testwalment "Jien ilni attur hafna snin. Dak iz-zmien ma kienx ikollna kostumist u kull attur jinterpretat l-karattru kif irid, u d-direttur ma kienx jindahal wisq."

Joe Attard xehed permezz ta' affidavit a fol 349 illi huwa hadem fid-dramm "Il-Mara tal-Ministru" diversi drabi, u l-ewwel darba kienet fi Frar tas-sena 1996, fejn Gawdenz Spadaru kien karattru sekondarju u kien jidher biss fi ftit xeni. Spjega illi dan il-karattru kien avukat normali, li ma kien jaghmel l-ebda mossa partikolari, u qatt ma semgha lid-direttur jghid lill-attur li kien jaghmel xi dahqa partikolari. Xehed illi kien ha sehem ukoll sena wara, meta l-istess karattru gie interpretat minn Scerri De Carlo, u qal illi tul *ir-rehearsals*, hadd ma qallu li kellu jinterpretat l-karattru b'mod partikolari. **Xehed illi kien hdejn Scerri De Carlo meta dan kien ghamel id-dahqa partikolari tal-karattru ghall-ewwel darba, u kompla li kien liebes glekk jigih zghir, qmis bajda bic-coff, nuccali u bagalja zghira kwadra mill-antiki. Zied illi din kienet l-ewwel darba li ra lil xi hadd jinterpretat l-karattru b'dan il-mod.**

In kontro-ezami xehed illi l-interpretazzjoni ta' karattru hija skont dak li jghid id-direttur. Mistoqsi jarax differenza bejn Gawdenz Spadaru u Gawdenz Bilocca kif interpretati minn Scerri De Carlo xehed illi ghalih hi l-istess interpretazzjoni, bl-istess movimenti, ilbies u dahqa.

In ri-ezami ikkonfema li hemm diversi karattri fis-sensiela televiziva li ma kienux jezistu fid-dramm "Il-Mara tal-Ministru".

Fr. Louis Bajada xehed permezz ta' affidavit a fol 350 illi f'isem ic-Centru Familja Karmelitana u flimkien ma' *Houselights* kien tellgha dramma "Il-Mara tal-Ministru" fi Frar 1996, u ddikjara li kien ghadda l-*video* ta' dan id-dramm lil Fabian Scerri De Carlo.

Renzo Bonello xehed permezz ta' affidavit a fol 351 *et seq* illi hu kien ha sehem fis-serje tar-radju Il-Praspar ta' Peppina u huha Gawdenz, li kienet ittelghat minn Pawlu Testa u Radju Super 1 u hadd aktar. Spjega li f'din is-sensiela l-protagonist kienu l-Avukat Gawdenz Bilocca u ohtu Peppina, fejn Gawdenz kien jitkellem bil-lajma u kellu dahqa partikolari. **Qal li hu minn dejjem jaf lil intimat Scerri De Carlo bhala l-persuna li holqot il-karattru kif nafuh illum, u dan il-fatt kien maghruf u accettat minn kulhadd. Xehed illi filfatt l-isem ta' Scerri De Carlo kien dejjem jidher fil-credits, u jiftakar jaqra xi artikoli fejn Gawdenz kien gie deskritt bhala li gie mahluq minn Scerri De Carlo.**

In kontro-ezami xehed illi kien tqabbad biex jahdem fis-sensiela tar-radju minn Pawlu Testa, u kien hallsu hu, u anke kien jaghtih l-*iscripts* hu. Xehed illi huwa cert li fil-produzzjoni kienu involuti biss Teatru Rjal u Super One ghaliex dan hu rifless anke fil-*credits*. Xehed illi imbaghad, ghax-xoghol tieghhu fil-produzzjonijiet teatrali u televizivi kien jithallas mis-socjeta rikorrenti.

Pawlu Bonello xehed permezz ta' affidavit a fol 353 *et seq* illi huwa kellu l-parti ta' Lippin fil-produzzjoni tal-"Mara tal-Ministru" ta' Marzu 1997 fejn l-intimat Scerri De Carlo kellu l-parti ta' Gawdenz Spadaru. Spjega illi biex jinterpreta dan il-karattru, Scerri De Carlo kien liebes hwejjeg li ma kienux parti mill-kostumi li kien hemm preparati biex jintuzaw fid-dramm, u cioe glekk jigih zghir, coff, nuccali, bagalja zghira li kien tahilu hu stess, u *slipper* abjad. Xehed illi din il-bagalja kien gabilu mill-azzjoni kattolika tal-Isla, meta kien semgha lil Scerri de Carlo jghid li xtaq bagalja minn dawk li kienu juzaw it-tfal tal-iskola fil-hamsinijiet. Kompla illi sabiex jinterpreta din il-parti, Scerri de Carlo kien ghazel illi jitkellem bil-mod hafna, jaghmel certi mossi b'xoftu u jaghmel dahqa partikolari hafna, u dan minkejja illi **fl-ebda hin ma semgha lid-direttur Pawlu Micallef jaghtih xi direzzjoni dwar kif kellu jinterpreta l-karattru ta' Gawdenz, u filfatt din kienet l-ewwel darba li ra l-parti tinhadem b'dan il-mod.**

In kontro-ezami xehed illi ma kienx hemm xi hadd li kien jiehu hsieb il-hwejjeg, izda kulhadd kien jiehu hsieb il-hwejjeg hu stess. Ikkonferma illi Pawlu Micallef ma kien ta l-ebda direzzjoni lil Scerri De Carlo. Xehed illi hu jaf li s-socjeta rikorrenti ma kientx involuta fis-sensiela tar-radju ghaliex kien ra fil-gazzetta illi ma kientx

imsemmija. Xehed illi l-intepretazzjoni u d-dehra ta' Gawdenz kif maghmula minn Scerri De Carlo kienu l-istess fid-drammi kollha, u fis-sensiela televiziva.

Xehed illi xi xhur wara huwa kien accetta proposta li kien ghamillu Pawlu Testa biex jippartecipa f'sensiela tar-radju jisimha l-Praspar ta' Peppina u huwa Gawdenz, li skont Testa kienet giet miktuba mill-intimat Camilleri. Spjega li ghal din is-sensiela, l-arrangament kien bejn is-Super 1 u Pawlu Testa, u s-socjeta rikorrenti ma kienitx imdahhla. Kompla illi s-sensiela kellha success kbir u Gawdenz kien beda jsir popolari mmens, ghalkemm ippreciza illi huwa qatt ma thallas tas-sehem tieghu. Zied illi wara din is-sensiela hu kien ha sehem f'diversi *drammi* bl-istorja bbazata fuq Gawdenz Bilocca, u jaf illi l-istejjer dejjem kien jiktibhom l-intimat Camilleri, kif ukoll jidderighom, apparti l-ewwel wahda, li kienet giet diretta minn Pawlu Micallef. Xehed illi huwa minn dejjem jaf lill-intimat Scerri de Carlo bhala l-persuna li holoq il-karattru ta' Gawdenz kif jafu kulhadd illum.

Ray Azzopardi xehed permezz ta' affidavit a fol 355 illi huwa ilu kap tal-programmi tar-Radju Super 1 mill-1992, u **ghal habta tas-sena 1997 kien gie avvicinat minn Paul Testa li propona li l-istazzjon ixandar sensiela tar-radju bi tlettax -il episodju, miktuba mill-intimat Camilleri bl-isem "Il-Praspar ta' Peppina u huwa Gawdenz". Xehed illi ma kien hemm l-ebda kumpanija ohra imdahhla ma' Pawlu Testa, u li din is-sensiela bdiet tixxandar ghall-ewwel darba fis-7 ta' Lulju 1997, fejn Scerri de Carlo kellu r-rwol ta' Gawdenz. Kompla illi l-iktar haga karatteristika ta' Gawdenz li jiftakar hija li kien jitkellem b'mod kalm hafna, u kellu dahqa partikolari ferm.**

In kontro-ezami ikkonferma li kien Paul Testa li avvicinah u li qatt ma sar l-ebda forma ta' hlas bi flus mit-Teatru Rjal. Mistoqsi jekk jiftakarx jekk is-socjeta rikorrenti kienetx involuta, wiegeb illi dak iz-zmien Paul Testa ghal Teatru Rjal biss kien avvicinah.

Victor Scerri xehed permezz ta' affidavit a fl 356 illi hu kien is-suggeritur il-produzzjoni tal-Mara tal-Ministru ta' Marzu 1997, fejn l-intimat Scerri de Carlo kellu l-parti ta' Gawdenz. Spjega illi biex jinterpreta dan il-karattru, Scerri De Carlo kien liebes hwejjeg li ma kienux parti mill-kostumi li kien hemm preparati biex jintuzaw

fid-dramm, u cioe glekk jigih zghir, coff, nuccali, bagalja zghira li kien gabilu Pawlu Bonello, u *slipper* abjad. Xehed illi Scerri de Carlo kien jinterpreta l-parti ta' Gawdenz billi jitkellem bil-mod hafna, jaghmel certu mossi b'xuftejh u kellu dahqa li qatt ma kien semgha bhalha. Xehed illi ma semghax lid-direttur jaghti xi suggerimenti partikolari dwar kif Scerri de Carlo kellu jinterpreta ir-rwol, u lanqas hu bhala suggeritur ma gie mitlub jghidlu jaghmel xi mossa partikolari. Kompla illi hu kien ukoll suggeritur fid-dramm "Iz-zekzieka tar-Rahal" li kienet ittellel minn Pawlu Testa, u li pero wara kienu wkoll dahlu fiha s-socjeta rikorrenti biex jghinu lil Pawlu Testa. **Zied illi huwa minn dejjem jaf lill-intimat Scerri De Carlo bhala l-persuna li holoq il-karattru ta' Gawdenz bil-mod kif nafuh illum.**

In kontro-ezami xehed illi s-socjeta rikorrenti kienet ippreparat il-hwejjeg ghal kull attur, izda Scerri De Carlo ma kienx liebes dawn il-hwejjeg, u ma jiftkarx jekk kienx hemm oggezzjoni mid-direttur. **Ikkonferma li sa fejn jaf hu, il-karattru ta' Gawdenx holqu u interpretah Scerri De Carlo.**

Romina Darmanin xehdet permezz ta' affidavit a fol 357 *et seq* illi hija kienet hadet sehem f'diversi produzzjoni fuq il-palk u fuq it-televizjoni mas-socjeta rikorrenti, u fis-sensiela televiziva L-Avukat Gawdenz Bilocca, li bdiet tixxandar fl-2004, kienet tinterpreta l-parti tas-segretarja ta' Gawdenz. **Xehdet illi hija minn dejjem kienet taf illi l-karattur ta' Gawdenz kien gie mahluq mill-intimat Scerri de Carlo, li kien fatt accettat minn kullhadd, inkluz is-socjeta rikorrenti.** Spjegat illi minhabba s-success li kien kiseb Scerri de Carlo **in-nies kienu jcemplu lilu direttament kif jattendi parties tat-tfal**, u filfatt hi kienet takkompanjah ghal dawn il-parties, u taf illi s-socjeta rikorrenti **qatt ma kienet involuta f'dan, ghalkemm kienet taf x'kien qed jigri, u lanqas qatt ma talbet ghal xi sehem mill-hlas.**

In kontro-ezami xehdet illi s-socjeta rikorrenti kienet taf bil-parties li semmiet tant illi wiehed mid-diretturi kien imur ma' Scerri De Carlo.

Xehdet illi kienet prezenti dakinhar meta Benny Casha kien qal lil kulhadd illi kien qabbad lil Dominic Said biex jikteb episodju ta' Gawdenz Bilocca, u tiftakar illi meta kienu taw **l-iscritt lil Scerri De Carlo, dan kien irrifjuta li jinterpreta l-parti kif mitkuba minn Said ghaliex ma kienetx karatteristika ta' Gawdenz.** Xehdet illi l-

iscripts dejjem Camilleri kien jiktibhom, u kien jaghtihom lill-atturi bid-dettalji shah ta' kull xena, inkluz il-props rikjesti.

Carmel Borg xehed permezz ta' affidavit a fol 359 illi ilu jaf hafna lil Scerri De Carlo ghaliex jahdmu fl-istess dipartiment. Spjega illi l-intimat Scerri De Carlo kien talabu jaghmillu xi disinji ta' Gawdenz ghaliex xtaq jaghmel xi *colouring books* tat-fal, u spjegalu li ried xi haga li turi l-karattru ta' Gawdenz f'sitwazzjoniet differenti u kemm jista' jkun umoristici. Kompla li filfatt kien gablu sett ta' ritratti tieghu innifsu liebes ta' Gawdenz f'pozi differenti u liebes ta' suldat, jew jippoza b'accessorji partikolari, biex hu imbaghad ghamlet id-disini ibbazati fuq dawn ir-ritratti. Zied illi **huwa kien gie imhallas ghal xogholu minn Scerri De Carlo stess, u filfatt qatt ma ghamel ftehim ma xi hadd iehor rigward dawn id-disinni.**

In kontro-ezami xehed illi ma jiftakarx kemm kien thallas ghax-xoghol tieghu, pero mhux aktar minn Lm10 ghaliex kienu hbieb.

Stefania Attard Vella xehdet permezz ta' affidavit a fol 360 *et seq* illi hija kienet hadet sehem f'diversi produzzjoni fuq il-palk u fuq it-televizjoni mas-socjeta rikorrenti, u fis-sensiela televiziva L-Avukat Gawdenz Bilocca, li bdiet tixxandar fl-2004, kienet tinterpreta l-parti tal-assistena ta' Gawdenz, kif ukoll kienet is-segretarja tal-produzzjoni. Spjegat li ghalhekk taf illi kienu jsiru *write ups* fuq is-sensiela fil-gazzetti u rivisti, li kienu jitbghatu lill-edituri mis-socjeta rikorrenti, u sa fejn taf hi qatt ma tbghatu direttament mill-intimati. **Xehdet illi hija sa mill-bidu nett kienet taf li l-karattru ta' Gawdenz kien gie mahluq mill-intimat Scerri de Carlo, li kien fatt accettat minn kullhadd, inkluz is-socjeta rikorrenti, u filfatt kien hemm numru ta' artikoli li kienu jiddeskrivu lil Gawdenz bhala mahluq minn Scerri de Carlo, u dan anke kien jidher fil-credits ta' kull sensiela, bil-kunsens tas-socjeta rikorrenti. Xehdet illi l-iscripts dejjem Camilleri kien jiktibhom, u kien jaghtihom lill-atturi bid-dettalji shah ta' kull xena, inkluz il-props rikjesti.**

In kontro-ezami xehdet illi generalment l-artikoli kien jinkitbu mill-intimati Camilleri u ma kienux jigu emendati, ghalkemm kienu jinqraw minn Benny u Pierre qabel ma johorgu ghall-publikazzjoni. **Xehdet illi Casha kien jaf li "l-credits" kienu**

juru li l-karattru ta' Gawdenz gie mahluq minn Scerri De Carlo u qatt ma oggezzjona.

Joe Sant xehed permezz ta' affidavit a fol 362 *et seq* illi huwa jaf lil Scerri De Carlo peress li kien xtaqu jaghmel ir-riklami tal-hwienet tieghu "tal-Lira." **Xehed illi ghal produzzjoni ta' dawn ir-riklami dejjem hallas lil Scerri De Carlo personalment u s-socjeta rikorrenti qatt ma kienet involuta.** Xehed ukol illi fl-2005 Scerri De Carlo kien avvicinah u qallu li xtaq jaghmel *soft toy* ta' Gawdenz, u kien Scerri De Carlo stess li kien gabu ritratti u disinni ta' kif kellu jidher dan is-*soft toy* ibbazat fuq il-karatteristici tieghu fil-figura ta' Gawdenz, bl-ideja illi jinbieghu biss mill-hwienet "tal-Lira" u jinqasam il-qliegħ bejniethom. Kompla li din kienet attivita purament kummercjali u l-ftehim kien biss bejnu u bejn Scerri De Carlo, u s-socjeta rikorrenti ma kienet involuta. Zied li xi xhur wara li ghamlu l-ordni Scerri De Carlo kien qallu li hu ried li s-sehem tieghu mill-bejgh ta' dawn is-*soft toys* imur kollu ghal Puttinu, u meta spjegalu min hu Puttinu, anke hu (Sant) kien iddecieda li l-qliegħ kollu, inkluz l-ispejjez, imur ghal Puttinu, fejn filfatt kienet ghamlu gurnata attivita fic-cinema "tal-Lira" ghal dan l-iskop. Spjega li din l-attivita kienet saret f'Gunju 2007 u kellha success kbir tant li kienu gabru **l-ekwivalenti ta' €17,237.** Xehed illi barra minn hekk, kemm il-darba kien jorganizza *open days* fejn Scerri De Carlo kien jattendi bhala Gawdenz. Zied illi minn naha tagħha s-socjeta rikorrenti qatt ma kellha xi oggezzjonijiet ghal dawn l-attivitajiet.

Paul Zammit xehed permezz ta' affidavit a fol 364 illi hu ilu jaf lill-intimat Scerri De Carlo tmien snin, u jaf illi l-karattru ta' Gawdenz Bilocca kien gie mahluq minn Fabian Scerri De Carlo. Spjega illi Scerri De Carlo kien imur ghandu biex juza l-ghodda u l-injam tieghu **biex jaghmel *keychains* forma ta' karikatura ta' wicc Gawdenz,** u ghalkemm hu ma kienx jitolbu flus, dejjem kien ihallsu xi haga. Barra minn hekk, **kien jaghmel ukoll kull haga li kellha x'taqsam ma' Gawdenz, inkluz tletin nuccali, u s-socjeta rikorrenti qatt ma kienet partecipi f'dan,** ghaliex il-props ta' Gawdenz **kien jiehu hsiebhom kollha Scerri De Carlo innifsu.** Kompla illi fl-2005 Scerri De Carlo kien xtara karozza Fiat Cinquecento tiswa Lm500 bi flusu stess, u hu kien jiehu hsieb li jzommilu u johodilu ghand il-*mechanic* u l-*isprayer* u kull fejn kien hemm bzonn biex isirilha x-xogħol. Xehed ukoll illi Scerri De Carlo bhala Gawdenz kien anke jkun f'xi ljieli Maltin jkanta kanzunetti mis-CD

tieghu u kien jigi akkompanjat minn grupp bl-isem She2s li kienet tiffirma parti minnu bint ix-xhud, u ghalhekk kemm il-darba kien ikun prezenti, u qatt ma hadu permess minghand is-socjeta rikorrenti biex jaghmlu dawn is-*shows*, lanqas ma kellha xi oggezzjoni ghall-istess.

Maestro Joe Brown xehed permezz ta' affidavit a fol 366 illi Scerri De Carlo, li minn dejjem jafu bhala persuna li jieh u kull tip ta' iizjattiva biex ikabbar il-popolarita ta' Gawdenz, kien talbu biex jghinu jaghmel xi kanzunetti ta' Gawdenz, u hu kien accetta. **Xehed illi hu kien ghamillu CD bi tmien kanzunetti**, fejn il-lirika ta' dawn il-kanzunetti kienet giet **miktuba minn Frederick Camilleri** u x-xhud kien ikkompona l-muzika, u produca l-kanzunetti fl-*istudio* tieghu, **fejn l-intimat Scerri De Carlo kien mar sabiex jirrekordja l-kanzunetti**. **Xehed illi din is-CD kienet saret fuq inizjattiva ta' Scerri De Carlo, u s-socjeta rikorrenti qatt ma kellhom x'jaqsmu f'dan il-progett**. Xehed ukoll illi Gawdenz kien dejjem izid fl-popolarita, tant li darba minnhom fuq programm televiziv, hekk kif il-prezentatur qal li min ried jiltaqa' ma' Gawdenz seta' jmur, l-*istudio* kien intela tfal liebsin bhal Gawdenz. **Zied li filfatt ghan-nies, Scerri De Carlo huwa Gawdenz.**

Noel Borg xehed permezz ta' affidavit a fol 367 illi fl-2005 l-intimat Scerri De Carlo kien staqsieh jekk jithajjarx jaghmel xi prodotti tal-helu bir-ritratt tieghu bhala Gawdenz fuqhom, u hu accetta peress illi Gawdenz kien popolari hafna mat-tfal u kien gej l-Ghid. Ghalhekk huma kienu ghamlu u **hargu ghal bejgh figolli bir-ritratt ta' Gawdenz, u bhala Mannarino Caterers kienu hargu riklam juru li setghu jaghmlu kejkijiet u figolli b'ritratti ta' diversi ucuħ, inkluz ta' Gawdenz**. Spiega illi din kienet inizjattiva personali tal-intimat Scerri De Carlo u **s-socjeta rikorrenti ma kellha xejn x'taqsam fiha**, ghalkemm l-istess socjeta rikorrenti qatt ma oggezzjonat jew qalet li kellhom bzonn il-kunsens taghha biex ikomplu bl-attivita.

Norma Cristina xehdet illi d-dramm "**Il-Mara tal-Ministru**" inkitbet minn **ommha Vitorin Galea**, wara li kienet adattata minn fuq id-dramm bl-istess isem li kien ta huha Benny Casha. Spjegat illi Gawdenz **Spadaru kien karattru terzjarju li kellu biss ftit linji**, u li generalment kien jigi interpretat minn attur principjament peress li kellu parti tant zghira u ta' ftit importanza. Xehdet illi l-karattru ta' Gawdenz Bilocca kif interpretat mill-intimat Scerri De Carlo kien inholoq minnu stess ghaliex

filfatt qatt ma rat il-karattru jigi interpretat u liebes b'dak il-mod qabel. Rigward is-sensiela tal-Avukat Gawdenz xehdet illi kien qabbadha Benny Casha, u li xi drabi kienet giet imhallsa minn Scerri De Carlo.

John Richards, rapprezentant tal-Kontrollur tal-Proprieta Industrijali xehed illi huma ma jaghmlux investigazzjoni rigward l-applikazzjoni u li mhux bizzejjed li ssir oggezzjoni, izda trid issir kawza. Ikkonferma illi Scerri De Carlo kien intavola applikazzjoni ghal Trademark fl-10 ta' Ottubru 2007 li kienet giet irregistrata fit-8 ta' April 2008, u d-Dipartiment kien ircieva ittra minghand l-konsulent legali tas-socjeta rikorrenti wara li kienet giet ippublikata r-registrazzjoni fil-gazzetta tal-Gvern fis-27 ta' Frar 2009.

Elaine Catania in rapprezentanza tal-Antenna u l-Orrizont xehdet illi ma tiftakarx minn kien jghaddi l-informazzjoni rigward l-artikli li kienu jigu ippublikati fuq Gawdenz.

Ruth Micallef in rapprezentanza ta' One Productions Limited, xehdet **illi l-contact person** ghal L-Avukat Gawdenz Bilocca ghal perjodu bejn l-1997 u l-2008 kien **Benny Casha f'isem is-socjeta rikorrenti, li kienet thallas dejjem b'mod regolari, u qatt ma kien** hemm xi komunikazzjoni **ma' persuni ohrajn.**

In kontro-ezami ikkonfermat illi s-sensiela televiziva bdiet tixxandar fl-2004, u l-ftehim kien **illi l-ispejjez u l-profitti jinqasmu ugwalment bejn is-socjeta rikorrenti u One Productions Limited.**

Ikkonsidrat:

Is-socjeta rikorrenti qed tibbaza l-azzjoni taghha fuq l-artikolu 43(2) tal-Kapitolu 416 tal-Ligijiet ta' Malta, u dan wara li ppremettiet illi hija d-detentrici ta' drittijiet tal-awtur fuq il-karattru fitizju Gawdenz Bilocca u qatt ma tat il-kunsens taghha biex tigi rregistrata din it-*trademark*. Dan l-artikolu jaqra hekk:

“[i]r-registrazzjoni ta' trademark tista', kemm-il darba l-proprjetarju ta' dik it-trademark preċedenti jew dritt iehor preċedenti ma jkunx

ta l-kunsens tiegħu għar-reġistrazzjoni, tiġidikjarata invalida għar-raġuni li –

(a) jkun hemm trademark preċedenti li għar-rigward tagħha jkunu jsehħu l-kondizzjonijiet stabbiliti fl-artikolu 6(1), (2) jew (3), jew

(b) jkun hemm dritt preċedenti li għar-rigward tiegħu tkun sodisfatta l-kondizzjoni stabbilita fl-artikolu 6(4).”

L-artikolu 6 (4), li għalih jagħmel referenza l-artikolu 43 (2) (b) jipprovdi illi:

“[t]rademark ma għandhiex tkun reġistrata jekk, jew daqskemm, jista’ ma jithalliex li jsir l-użu tagħha f’Malta minhabba –

(a) f’liġi li tkun tipproteġi trademark mhux reġistrata jew xi sinjal ieħor li jintuża fil-kors tal-kummerċ, jew

(b) fi dritt preċedenti li ma jkunx wieħed minn dawk imsemmija fil-paragrafu (a) jew fis-subartikoli (1) sa (3), b’mod partikolari minhabba fil-liġi dwar id-drittijiet tal-awtur, jew ta’ disinji reġistrati.

Persuna li kollha jedd li ma tħallix li jsir l-użu ta’ trademark tissemma f’dan l-Att bhala “l-proprjetarju ta’ dritt preċedenti“ għar-rigward tat-trademark.”

Fl-ismijiet premeżsi fir-rigward tal-paragrafu (b), il-Qorti tagħmel referenza għas-sentenza tagħha fil-kawza bin-numru 668/2009, fejn instab illi s-socjeta rikorrenti ma tgawdix minn drittijiet tal-awtur fuq il-karattru fitizju Gawdenz Bilocca. Minn din is-sentenza jsegwi illi l-azzjoni tas-socjeta rikorrenti ma tistgħax tirnexxi a bazi tal-paragrafu b tal-Artikolu 6 (4), għaliex is-socjeta rikorrenti ma tgawdi minn l-ebda drittijiet tal-awtur.

Ghalhekk jonqos issa li jigi determinat jekk tezistix *trademark* precedenti li tirrendi invalida r-registrazzjoni tat-*trademark* maghmula mill-intimat.

L-artikolu 7(1) tal-istess Att jipprovdi illi:

“[f]’dan l-Att "*trademark precedenti*" tfisser –

(a) *trademark* registrata, li jkollha data tal-applikazzjoni għar-registrazzjoni iktar kmieni minn dik tat-*trademark* involuta, meta jitqiesu fejn ikun il-każ, l-prijoritajiet mitluba għar-rigward tat-*trademarks*,

(b) *trademark* li, fid-data tal-applikazzjoni għar-registrazzjoni tat-*trademark* involuta jew (għax ikun jixraq) tal-prijorità mitluba għar rigward tal-applikazzjoni, kellha jedd għal protezzjoni taht il-Konvenzjoni ta’ Pariġi bhala *trademark* magħrufa sew.”

M’huwix ikkontestat illi m’hemm l-ebda *trademark* registrata qabel dik registrata mill-intimat, u ghalhekk huwa car illi s-socjeta rikorrenti qed tibbaza l-azzjoni tagħha fuq l-allegata ezistenza ta’ *trademark*, li ghalkemm m’hijiex registrata, hija magħrufa sew. Filfatt, is-socjeta rikorrenti tikkontendi illi r-registrazzjoni u uzu mit-*trademark* li għamel l-intimat tista’ ggib konfuzjoni mat-*trademark* precedenti tas-socjeta rikorrenti għaliex il-konsumatur jassocja l-karattru ta’ Gawdenz Bilocca mas-socjeta rikorrenti. Ghalhekk dak li din il-Qorti trid tiddetermina huwa jekk huwix minnu li s-socjeta rikorrenti tgawdi minn tali *trademark* precedenti, u cioe minn *trademark* magħrufa sew.

Wara li rat l-atti tal-kawza, hija fehma konsiderata ta’ din il-Qorti illi s-socjeta rikorrenti ma tgawdix minn tali *trademark* precedenti. Il-Qorti tqis illi s-socjeta rikorrenti ma gabitx provi bizzejjed biex turi illi hija l-proprietarja ta’ *trademark* precedenti fil-konfront tal-karattru fittizju Gawdenz Bilocca, u li bhala stat ta’ fatt il-pubbliku jassocja lil Gawdenz Bilocca magħha. Anzi mill-provi jirrizulta ben il-kuntrarju. Mix-xhieda prodotti f’din il-kawza jirrizulta illi huwa aktar verosimili **illi l-pubbliku jassocja l-karattru ta’ Gawdenz Bilocca mal-intimat** u mhux mas-

socjeta rikorrenti. Filfatt skont ix-xhieda, **il-konsumatur kien jaghmel kuntatt dirett mal-intimat**, u mhux mas-socjeta rikorrenti, **sabiex l-intimat jattendi parties u attivitajiet ta' entertainment ohra**. Anke ghal dak li **ghandu x'jaqsam** mal-isfruttament tad-drittijiet kummercjali fuq il-karattru, kien l-intimat stess li jmur u jikkomissjonja xogholijiet relatati ma' dan il-karattru bhal per ezempju, l-izvilupp ta' CD b'kanzunetti fuq Gawdenz, kotba ta' tpingija, *soft toys*, *key chains* etc, u kien hu, f'ismu proprju, li kien jaghmel in-negozjati u l-hlas mehtiega u jepercepixxi l-profitti. Minn naha taghha, is-socjeta rikorrenti ma ressqet l-ebda prova illi l-konsumatur kien jassocja l-karattru ta' Gawdenz Bilocca maghha, **u ghalhekk zgur ma jistghax jinghad illi s-socjeta rikorrenti hija proprjetarja ta' trademark precedenti**. Minn dan isegwi ghalhekk illi l-ewwel eccezzjoni tal-intimat hija fondata u timmerita li tigi milqugha.

Ghal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi filwaqt li tilqa' l-ewwel eccezzjoni tal-intimat u tastjeni milli tiehu konjizzjoni tal-bqija tal-eccezzjonijiet tieghu, tichad it-talbiet kollha tas-socjeta rikorrenti.

Bl-ispejjez kollha kontra s-socjeta rikorrenti.

Moqrija

Mhallel Jacqueline Padovani Grima LL.D. LL.M. (IMLI)

Lorraine Dalli

Deputat Registratur